

İnönü Üniversitesi Hukuk Fakültesi
Uluslararası Çevre Hukuku – HKS443
2020-2021 Akademik Yılı Uzaktan Öğretim DERS TANITIM FORMU

Dersin Adı ve Kodu : Uluslararası Çevre Hukuku – HKS443
Dersi Yürüten : Dr. Mete Erdem
Akademik Dönem: 2020 Güz
Ders Saatleri : 2 saat
Ders Seviyesi : Lisans
AKTS Kredisi : 5
Ön-koşul : Uluslararası Hukuk HKZ204
E-öğrenme sitesi: Google sanal sınıfı katılım kodu ⇒ **5vfggms**

Açık Görüşme : e-Yazışma, ZOOM veya GOOGLE MEET
İletişim : Google sanal sınıfında mesaj ile veya
LMS mesajı

1. Ders Tanımı ve İçeriği:

Bu ders lisans seviyesinde uluslararası çevre hukukuna giriş konularını içerir. Kapsam ve içerik bakımından uluslararası çevre hukukunun temel kavramları, ilke, kural ve öğretileri ile uluslararası idari yapısı ve çeşitli çevre alanlarına uygulanması hakkında bilgi vermeyi amaçlar. Doğal çevrenin uluslararası düzeyde korunmasını inceler.

2. Dersin Amaç ve Hedefleri:

Bu dersin amaçları

- uluslararası çevre hukukunun gelişmesi, kavramları, ilke/kuralları ve doktrinleri ile düzenleyici yapısı ve uluslararası çevre idaresi hakkında temel bilgi vermek,
- çevre kirliliği bakımından uluslararası hukuk ve kamu düzeninde güncel gelişmeler ve sorunların yarattığı uyuşmazlıklar üzerinde düşünmek,
- uluslararası çevre hukuku metodolojisini incelemek,
- uluslararası davaları ve yargı kararlarını kullanarak uluslararası çevre hukukunda ortaya çıkan güncel sorunlar hakkında eleştirisel değerlendirmelerde bulunmak ve
- çağdaş uluslararası ilişkilerde uluslararası çevre hukukunun tedrici gelişmesinde yumuşak hukuk nosyonunun katkısını anlamak ve değerlendirmek,
- kuzey ve güney devletleri bağlamında ekonomik gelişme ile bunun yarattığı çevre sorunları arasındaki nedenselliğe yönelik sürdürülebilir kalkınma ve yeşil ekonomi anlayışını kavrayabilmek becerilerini kazandırmaktır.

Bu ders size sene sonunda aşağıdaki hususlarda temel bilgi ve anlayışı kazandırmayı hedeflemektedir:

- güncel çevre problemlerinin önemini uluslararası çevre hukukunun gelişmesi sürecinde anlayabilmek,
- uluslararası çevre hukukunun ortaya çıkışı ve gelişmesini anlamaya yönelik çevreci yaklaşımlar ile çevre koruması düşüncesinin, hukukun düzenleyici niteliği ve işleyişiyle bağlantısını kurabilmek,
- uluslararası hukuk kuralları ve ilkelerinin tanımlanması, yorumlanması ve uygulanması yoluyla uluslararası çevre korumasının sağlanmasına yönelik usul, yöntem ve süreçlerin öğrenilmesi,
- uluslararası davalar ve yargı kararlarının uluslararası çevre hukukunun gelişmesine katkısını takdir etmek.

3. Bilgi ve Beceriler

* Uluslararası düzeyde tartışılan çevre olaylarını anlayabilmek becerisi,
* Uluslararası çevre sorunlarını analiz edebilmek ve bir sentez üretebilmek kapasitesi,

- * Uluslararası belge ve kaynakları kullanarak uluslararası ve ulusal çevre sorunları özelinde araştırma yapmak becerisi,
- * İlgili materyal ve literatürü analiz ederek doğal çevrenin korunması lehine iddialar ve görüşler oluşturabilmek becerisi,
- * Derste öğrenilen hukuk kuralları ve ilkeleri gerçek çevre uyuşmazlıklarına uygulayabilmek becerisi,
- * Uluslararası hukuka ilişkin akademik literatürü eleştirel olarak incelemek ve öğrenilen bilgi ve akademik tartışmalar çerçevesinde kendi görüş ve kanaatine dayanan iddia ve tartışmalarda bulunabilmek becerisi.

4. Öğretim Teknikleri ve Yöntemleri ⇒ **UZAKTAN ÖĞRETİM**

Derse kayıtlı öğrencilerin bütün bir yıl boyunca online olarak sanal sınıfta her bir derse aktif olarak katılması, katkıda bulunması ve sanal dersleri takip etmesi beklenir.

Tecrübeler derslere hazırlanarak devamlı katılma ve takip etmenin başarının ön şartı olduğunu kanıtlamıştır.

Güz akademik döneminde ders konuları haftalara göre başlıklara bölünerek işlenecektir. Haftalık konu başlıklarının dağılımı aşağıdaki dönemlik ders planı içerisinde ayrıntılı olarak verilmektedir. Derslerin yapılmasında teorik ve uygulamaya yönelik sanal ortamda interaktif bir yaklaşım ve teknik benimsenmektedir. Her konu başlığı ile ilgili okuma listesi ve kaynakları ilgili haftalar için peşinen sanal sınıftan ilan edilecektir. Önerilen okuma parçalarının önceden okunarak derse hazırlıklı ve dersin işlenmesi sırasındaki sanal ortamdaki tartışmalara aktif katılım beklenmektedir. Öğretim teknik olarak uluslararası davalar ve yargı kararları bağlamında konular işlenmesini içerirken, söz konusu çevre hukuku sorunları sanal tartışmalar yöntemi ile açıklanacaktır. Derslerin öğretim üyesi merkezli değil ama öğrenci eksenli katılımı ile tartışarak yürütülmesi ve öğrenmenin sağlanması amaçlanmaktadır.

Bu ders için haftada ortalama 30 ila 50 sahife arasında okuma yapmanız beklenmektedir.

5. Ölçme Araçları ve Değerlendirme Ölçütleri:

Dersten başarıyı ölçme aracı çoktan seçmeli veya ucu açık yazılı sınavlardır. Yazılı sınavlar dönem arasında ve dönem sonunda yapılacaktır. Sınavlar sanal ortamda LMS üzerinde yapılacaktır.

Yazılı sınavlar çoktan seçmeli veya klasik ucu açık yazılı sınav şeklinde olabileceği gibi bunların birleşimi şeklinde de olabilir.

Değerlendirme ölçütleri ve başarı notu, 17 Mart 2019 tarih ve 30717 sayılı İnönü Üniversitesi Ön Lisans ve Lisans Eğitim ve Öğretim Yönetmeliğinde belirtilen esaslar uyarınca ara sınav notunun %40'ı ile yıl sonu sınav notunun %60'ı toplanarak hesaplanır.

6. Dersin Kaynak ve Araçları:

Bu akademik yıl uzaktan öğretimin etkili bir şekilde yürütülmesi için takip edilecek Uluslararası Çevre Hukuku temel kaynakları:

***Malcolm N. Shaw, *Uluslararası Hukuk*, 8.Bası, TUBA 2019 ➡ Bölüm 14: Uluslararası Çevre Hukuku, s.611-651**

***Meltem Sarıbeyoğlu Skalar, *Uluslararası Hukuk ve Sürdürülebilir Kalkınma*, Beta 2015**

***Galip Engin Şimşek, *Uluslararası Hukukta Doğal Hayatın Korunması*, Beta 2016 (Hafta 13 ve 14)**

YARDIMCI KAYNAKLAR:

Ahmet Güneş, *Çevre Hukuku*, 12 Levha 2015 ➡ Bölüm 9: Uluslararası Çevre Hukuku, s.341-386 veya Güneş, 'Uluslararası Çevre Hukuku Üzerine Bir İnceleme' (2012) LXX IstÜnHFD, s.83-114 (aynı içerik)

Yücel Acer & İbrahim Kaya, *Uluslararası Hukuk*, 10.Bası, Seçkin 2019 ➡ Bölüm 16: Uluslararası Çevre Hukuku, s.477-492

Nükhet Yılmaz Turgut, *Çevre Politikası ve Hukuku*, 2.Bası 2012 ➡ Kısım 1: Çevre Politikası ve Hukukunun Temelleri, s.1-46

Ders kitabının yanısıra, her bir konu başlığı için okunması önerilen yayınlar tek tek ayrıntılı olarak ders araç ve malzemeleri biçiminde haftalık **ders çıktıları** ile Google sanal sınıf sitesinde ilan edilecektir.

Ancak her öğrencinin aşağıdaki kitaba düzenli olarak danışması beklenir:

- Türkiye Barolar Birliği, *Uluslararası Çevre Koruma Sözleşmeleri* 2014
- Ayşenur Tütüncü *et al*, *Milletlerarası Adalet Divanı Kararları* (1990-2007), İstanbul: Beta, 2008

7. Konu Başlıklarının Haftalara Dağılımı

GÜZ DÖNEMİ

ÖN OKUMA: Tütüncü-Uzun, *Uluslararası Hukuk-II* ➡ Bölüm 3: Uluslararası Çevre Hukuku, s.44-60

1. Hafta: **Uluslararası çevre hukukuna giriş: Bazı temel sorular ve kavramlar**
2. Hafta: **UÇH'nun ortaya çıkışı ve gelişmesi**
3. Hafta: **Devletlerin hak ve yükümlülükleri: Çevre korumasına ilişkin uluslararası ilke ve Prensipler-1**
4. Hafta: **Uluslararası ilke ve prensipler-2**
5. Hafta: **Uluslararası ilke ve prensipler-3**
6. Hafta: **Devletlerarası uygulama: Devletin çevre zararlarından sorumluluğu**
7. Hafta: **Çevre andlaşmalarına uyma ve uyuşmazlıkların çözümü**
8. Hafta: **Atmosferin korunması ve İklim değişikliği**
9. Hafta: **Uluslararası nehirler**
10. Hafta: **Deniz çevresinin korunması**
11. Hafta: **Zehirli ve tehlikeli maddeler ve atıklar**
12. Hafta: **Nükleer faaliyetler ve Radyoaktif maddeler**
13. Hafta: **Doğanın, Ekosistem ve Biyolojik Çeşitliliğin muhafazası**
14. Hafta: **Bazı habitat ve canlı türlerinin korunmasına ilişkin bölgesel ve uluslararası andlaşmalar**